

РЕШЕНИЕ

№ 7372

гр. София, 05.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 04.11.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Росица Цветкова

ЧЛЕНОВЕ: Снежанка Кьосева

Ева Пелова

при участието на секретаря Цветелина Заркова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **7819** по описа за **2022** година докладвано от съдия Снежанка Кьосева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и следващи от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/. във вр. с чл.14, ал.3 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи /ЗСПЗЗ/.

Образувано е по касационна жалба подадена от В. С. П., със съдебен адрес в [населено място] чрез процесуален представител срещу Решение № 20033304 от 02.05.2022г. на Софийски районен съд /СРС/,ГО, 88-ми състав, постановено по гр.д № 25263/2020г., с което е отхвърлена жалбата на В. С. П., срещу решение № 9844/375 от 20.02.2020г. на Общинска служба по земеделие - З. /ОСЗ-З./, с което е отказано да се възстанови правото на собственост на наследниците на М. И. С.. върху нива от 1.652 дка., първа категория, находяща се в строителните граници на Дървеница, местността К., имот с пл. № 1730 по кад. план от 1939г., като неоснователна. Със същото решение В. П. е осъдена да заплати на ОСЗ - З. сумата 300,00 лв. разноски по производството. С жалбата се моли да бъде отменено решението на СРС, като незаконосъобразно и неправилно, при условията на чл.209, ал.1, т.3 от АПК, тъй като събраните доказателства не са преценени цялостно, което е довело, както до съществени нарушения на съдопроизводствените правила, така и до необоснованост, и тези нарушения са довели до незаконосъобразност на правните изводи. Изразено е становище, според което декларацията по чл.12, ал.3 от ЗСПЗЗ от 25.05.1992г. следва да бъде приета за единствено доказателство за правото на собственост, когато липсват

други писмени доказателства по чл.12, ал.2 от ЗСПЗЗ, както е в процесния случай. Оспорва се доказателствената стойност на останалите доказателства по делото. Иска се касационният съд да се произнесе по същество след като отмени оспореното съдебно решение.

В съдебно заседание жалбата се поддържа от процесуален представител.

Ответникът по касация - ОСЗ - З. с писмен отговор и в съдебно заседание чрез упълномощен представител оспорва жалбата като неоснователна, като определя оспореното решение за правилно и законосъобразно. Намира, че декларацията по чл.12, ал.3 от ЗСПЗЗ е била предвидена като способ за установяване на правото на собственост до три дни след обнародване на промени в ЗСПЗЗ с ДВ бр.13/09.02.2007г. и че към момента на постановяване на оспореното решение собствеността не е могла да бъде доказвана с писмена декларация. Анализира и останалите доказателства по делото. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар на процесуалния представител на касатора и претендира присъждане на направените в това производство разноски.

Заинтересованите страни И. Т. А., А. Ц. В. и Л. Ц. В. не изразяват становище по касационната жалба.

Представителят на Софийска градска прокуратура счита касационната жалба за неоснователна. Пледира решението на СРС да бъде оставено в сила.

Предмет на касационно оспорване е решение №20033304 от 02.05.2022г., постановено по гр.д №25263/2020г. по описа на СРС. Оспорването е допустимо, тъй като е предявено от страна с право на жалба /арг. чл.210, ал.1 от АПК, в предвидения от закона 14-дневен преклузивен срок /чл.211, ал.1 от АПК/ и касае решение на районния съд, което съгласно чл.14, ал.3 от ЗСПЗЗ може да се обжалва с касационна жалба пред административния съд по реда на АПК. В правомощията на касационния съд е да се произнесе по основателността на жалбата, както и да провери служебно допустимостта и действителността на решението и неговото съответствие с материалния закон според установените фактически обстоятелства от районния съд /арг. чл.218 във вр. с чл.220 от АПК /.

Касационният съд счита, че оспореният съдебен акт е постановен по допустима и редовна жалба от компетентния съд в надлежен състав, което определя неговите допустимост и действителност.

С обжалваното решение ОСЗ - Запад. е отказала да възстанови правото на собственост в съществуващи /възстановими/ стари реални граници на нива от 1.652 дка., първа категория, находяща се в строителните граници на Дървеница, местността К., имот с пл. № 1730 по кад. план от 1939г. на наследниците на М. И. С.. ОСЗ - Запад е отказала възстановяване на процесния имот с мотив, че липсват „доказателства за правото на собственост на М. И. С. върху имота“. За доказване на правото на собственост пред ОСЗ-Запад касаторът се е позовал на декларация с нотариално заверен подпис по чл.12, ал.3 от ЗСПЗЗ /отм./, която разпоредба е действала към момента на представяне на декларацията пред административния орган.

С оспореното решение СРС е приел, че в приложената по делото административна преписка се съдържат други писмени доказателства по чл.12, ал.2 от ЗСПЗЗ, които не установяват правото на собственост на наследниците на М. И. С. върху процесния имот. Като друго писмено доказателство удостоверяващо собствеността върху процесния имот съдът е приел приложения в преписката

разписан списък на кадастралния план на м. Напоително поле от 1939г., в който на името на С. И. С. - брат на М. И. С., починал на 10.09.1964г. е записан бивш имот с планоснимачен № 1730 по посочения кадастрален план на м. Напоително поле от 1939г. Като взел предвид, че в декларацията по чл. 12, ал.3 от ЗСПЗЗ се твърди, че процесният имот е бил собствен на общия наследодател И. С. И., починал към 1921г. и в плана към 1939г. процесният имот е бил записан на името на С. И. С., а не на наследниците на И. И. /брата И./, съдът приел, че с разписния списък не се доказва собственост върху имота на наследниците на М. И. С..

За да мотивира неоснователност на жалбата СРС се е позовал и на косвени доказателства, които преценени съвкупно водят до извода, че имотът към 1939г. не е бил собствен на наследниците на И. И., а е бил лична собственост на С. И. С., както следва: 1/договор за подялба на наследствени недвижими имоти от 1941г. между С. И. С., М. И. С., Р. И. С. и Й. И. С. – л. 141-142, в който е отразено, че съделителите са поделили всички недвижими имоти, останали от покойния им баща И. С. С. и покойната им майка Д. В. К., както и в т. II и III от договора страните са декларирали, че делбата е окончателна и не може да бъде изменяна по искането, на когото и да е било, като процесният имот с пл. № 1730 по кад. план от 1939г. не фигурира в договора за доброволна делба; 2/След изготвянето и представянето на декларацията по чл.12, ал.3 от ЗСПЗЗ е образувано между наследници на М. С., Й. С. и С. С. гр. д. № 3241/1995г. по описа на СРС /л. 154/ и по това производството страните са се споразумели, че в наследство от общия им наследодател И. С. С. са останали следните три имота – с номера по кадастрален план от 1939г. - № 822, № 1800 и № 1812, като производството по гр. д. № 3241/1995г. е прекратено по отношение на останалите седем недвижими имота. Имотите № 822, № 1800 и № 1812 фигурират в декларацията по чл.12, ал.3 от ЗСПЗЗ, като имотите посочени общо в декларацията по чл.12, ал.3 от ЗСПЗЗ са десет, колкото са били и имотите предмет на производството по гр. д. № 3241/1995г. Респективно доколкото процесният имот с № 1730 е част от спорните имоти между наследниците на И. С. С., то вероятно същият е част от имотите, за които исковата молба по гр. д. № 3241/1995г. е оттеглена. В тази насока и споразумението от 2003г. – л. 156 или наследниците на М. С., Й. С. и С. С. са преуредили отношенията помежду си и във връзка с договора за делба като са посочили като част от общото наследство на И. С. С. още три недвижими имота в м. К. - № 822, № 1800 и № 1812. Това преуреждане на отношенията е станало след подаването на декларацията по чл.12, ал.3 от ЗСПЗЗ, но процесният имот не е предмет на споразумението между страните, което е допълнителна индиция, че същият не е бил собствен на общия наследодател.

Районният съд е събрал и коментирал относимите за правилното решаване на спора доказателства, надлежно и аргументирано е обсъдил и анализирал всички факти от значение за спорното право. Извел е обосновани изводи, които изцяло се възприемат от касационната инстанция, поради което и на основание чл.221, ал.2, изр.2 от АПК, препраща към мотивите на първоинстанционния съд.

Заявлението до ОСЗ-Запад е подадено на 26.05.1992г. Съгласно чл.12, ал.3 от ЗСПЗЗ /отм./, при липса на писмени доказателства установяването на собствеността може да стане с декларация с нотариално заверен подпис, в която изрично следва да е посочено, че за неверни данни деклараторът носи наказателна отговорност по чл.313 от НК. Посочената разпоредба е отменена с изменение на ЗСПЗЗ , - ДВ, бр. 13 от 2007г. Декларацията по чл.12, ал.3 от ЗСПЗЗ е подадена преди отмяната на посочената

разпоредба - на 25.05.1992г.. Тъй като доказателствата, събрани редовно в производството пред административния орган, имат сила и пред съда /чл.171, ал.1 от АПК/ правилно СРС е обсъдил правната стойност на декларацията. Наведените възражения от ответника по касация, според които след отмяна на чл.12, ал.3 от ЗСПЗЗ представената декларация не е годно доказателство са неоснователни.

Липсата на писмени доказателства по смисъла на чл.12, ал.3 от ЗСПЗЗ е налице в случаите, когато посочените в чл.12, ал.2 документи са унищожени или изгубени не по вина на собствениците /§1 от ДР на ЗСПЗЗ, отм. ДВ бр.13/2007г./. В случая не се твърди, че касаторът или наследодателят му са притежавали документи, които са били унищожени или изгубени. От друга страна по делото са налични документи от вида на посочените в чл.12, ал.2 от ЗСПЗЗ.

Обжалваното решение на ОСЗ - Запад е постановено на 20.02.2020г.Към посочената дата съгласно чл.12, ал.2 от ЗСПЗЗ правото на собственост се доказва с нотариални актове, делбени протоколи, протоколи на трудовокооперативни земеделски стопанства, емлячни регистри, молби-декларации за членство в трудовокооперативно земеделско стопанство, счетоводни книги за заплащане на рента, протоколи и решения за оземляване, в това число и по Закона за трудовата поземлена собственост от 1946г. и правилника за неговото приложение и други писмени доказателства.

От изложеното следва, че само при липса на писмени доказателства собствеността може да се установява с писмени декларации с нотариално заверени подписи. В случая са налице писмени доказателства, но с тях не се установява собственост на наследниците на М. И. С. върху процесния имот. Обсъдени по отделно и в съвкупност доказателствата сочат трето лице като собственик на процесния имот. Липсват и доказателства в уверение на това, че е изпълнено условието на § 1 от ДР на ЗСПЗЗ /отм./- документите по чл.12, ал.2 от същия закон да са унищожени или изгубени. Действително декларацията по чл.12, ал.3 от ЗСПЗЗ отговаря на изискванията на чл.13, ал.3 от ППЗСПЗЗ, но това само по себе си не е основание за възстановяване на правото на собственост на наследниците на М. И. С. върху процесния имот, след като са налице доказателства от посочените в чл.12, ал.2 от ЗСПЗЗ.

Неоснователни са и аргументите по отношение на разписния лист и за това, че процесния имот не е заявен по реда на чл.11 от ЗСПЗЗ за възстановяване на право на собственост от наследниците на С. С.. Обстоятелството, че едно лице не е подало заявление не обосновава извод за право на собственост на трето лице. Правото на собственост следва да се докаже с надлежни доказателства. Съдебната практика приема, че отбелязванията в регистъра на собствениците към кадастрална карта представляват други писмени доказателства по чл.12, ал.2 от ЗСПЗЗ. Недоказано е твърдението, че планът на м."Напоително поле", емисия 1939г. не е влязъл в сила. В приложени по делото документи - напр. скица, издадена от главния архитект на район И., Столична община е посочен разписния списък към плана на м."Напоително поле", емисия 1939г. Налична е и комбинирана скица, отразяваща и стар кадастрален план на [населено място], емисия 1939г.

Предмет на договора за доброволна делба са недвижимите имоти наследени от наследодателите на съделителите. В документа изрично е посочено, че са поделени всички недвижими имоти, останали от наследодателите. Освен това страните по договора са декларирали, че делбата е окончателна и не може да бъде изменяна по

искането, на когото и да е било. В тази връзка възраженията на касатора за извършена подялба на имотите само в едно землище, а не на всички наследствени имоти са неоснователни.

Предвид изложеното оспореното съдебно решение е постановено при правилното приложение на закона и без допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила и като такова следва да бъде оставено в сила. Съдът се е произнесъл по всички аргументи в адресираната до него жалба, както и за тези, които са от значение за казуса. Касационната жалба е неоснователна,

Предвид изхода на спора ответникът има право да претендира възстановяване на направените разноски по делото, но в случая доказателства за разходи в касационната инстанция не са представени..

Така мотивиран и на основание чл.221, ал.2 от АПК, СЪДЪТ

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 20033304 от 02.05.2022г., постановено по гр.д. № 25263/2020г. по описа на СРС, ГО, 88-ми състав.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.